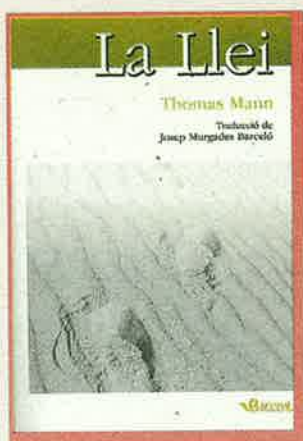

La tria

per Andreu Loncà

LA LLEI

“La llei” és una novel·la que narra la moral dels deu manaments a través de Moisès, i el seu poble. (Per cert, quan la paraula “moral” desapareix del mapa mental d’una generació, hom comença a robar sense contemplacions, vergonya ni pudor: començaren els banquers amb alegria, seguien els presidents de tota mena d’institucions públiques, certs membres de casa reial i acaben robant fins els emigrants als supermercats. Curiós, no?). “La llei” va ser escrita per Thomas Mann a l’exili californià el 1942 a causa d’un encàrrec: el projecte d’un film contra Hitler, que no va acabar de rodar-se mai. Revisar els deu manaments donats per aquest Déu invisible, a través de Moisès, que narra Mann, em sembla una lectura interessant després que el Capitalisme Atroç i la Democràcia Populaxera hagin desbastat a cops de martell una forma de viure. Amb el seu característic esbiaixament, Jordi Llovet titllava d’“estrafolària i revessa” la traducció de Murgades. Revessa ho és. Des de Ramon Llull, la cultura ho ha estat. Només els bancs, en la seua implacable aviditat de diners, han dit per activa i per passiva que les hipoteques eren fàcils. I ara en paguem les factures de la facilitat dels bancs. Ho paguem nosaltres i els nostres fills. Així que millor que afirmem a les clares que “La llei” és una novel·la revessa perquè nosaltres, a diferència dels bancs, no enganyem ningú. Quant al fet que és estrafolària, puc sospesar que el català que Josep Murgades escriu no es fonamenta exclusivament en la llengua oral –que cada vegada està infectada pels mass-media en una direcció d’anivellament per baix, de democràcia populaxera–, sinó en una activitat intel·lectual de creació d’idioma, tal com va fer, per exemple, Josep Carner, en altres temps. “La llei” segueix el camí de tants intel·lectuals de la primera meitat del segle XX per als qui l’Antic Testament era una pedrera d’assumptes i personatges fascinants, enllà d’una visió morigerada de la religió catòlica i dels esquerrans que no hi saben veure més enllà del nas iconoclasta compulsiu. Escriure una novel·la sobre Moisès i els deus manaments del·là de l’adoctrinament simplista i curt de gambals del franquisme és una experiència intel·lectual de retorn sobre els nostres fonaments.

LLIBRES.

Títol: “La Llei”

Autor: Thomas Mann

Editorial: Accent